

MŪSŲ LIETUVA

NR. 3 (2140) SEMANÁRIO 1990 SAUSIS-JANEIRO 25 D. - NCz.5,00

R.Juventus,28 - Pq.da Moóca - 03124 SÃO PAULO, Tel.273-0338

TV ir vietinė spauda labai plačiai rašo apie įvykius Lietuvoje (ir visoje Sovietijoje) ir įvairiai juos interpretuoja. Tačiau tiesioginių žinių iš pačios Lietuvos informacijos šaltinių neturėdami, pasinaudojame tuo, ką turime (pastebėdami, kad ir kiti daugiau pasinaudoja svetimais informacijų šaltiniais). Red.

Tvirti žingsniai

Į savarankiškumą ir laisvę vedančiame kelyje pereitą savaitę nuaidėjo per visą pasaulį tvirti okupuotų lietuvių žingsniai, daugeliui valstybių vis labiau suprantami, aiškesni, garsinantys Lietuvos bylą ir remtini. Lietuvos Aukščiausiosios tarybos gruodžio 7 d. posėdžio nutarimas paskelbti respubliką daugiapartine valstybe laikomas vienu didžiausių laimėjimų prieš Maskvą. Aukščiausioji taryba priėmė konstitucijos pakeitimą, padariusį galą vienos komunistų partijos monopoliiui. Už pakeitimą balsavo 243 nariai, vienas balsavo prieš ir 39 susilaukė. Tokia balsų dauguma respublikoje įvedamas lygiateisiškumas visoms partijoms ir visiems sąjūdžiams.

Kiti apie mus

Apie šį nutarimą pranešė viso pasaulio spauda, radijas, televizija. Toronto "The Globe and Mail" gruodžio 8 d. laidoje pirmame puslapyje atspausdino Jeff Sallot straipsnį, kuriame rašoma, kad Lietuva esanti pirmoji iš penkiolikos Sovietų Sąjungos respublikų, pasipriešinusių Maskvai, kuri vis dar nepriitaria daugiapartinei sistemai ir norinti imperiją valdyti tik per vieną vienintelę komunistų partiją.

Lietuvos pavyzdžiu

Esą beveik tikra, kad ir kaimyninė Estija paseksianti Lietuvos pavyzdžiu dar šį mėnesį. Buvę pranešta, kad Estijos komunistų partija jau davusi sutikimą padaryti galą vienos partijos sistemai. Politinio pliuralizmo idėja, išsiplėtusi buvusiose Sovietų Sąjungos satelitinėse valstybėse, paleitusi dabar jau ir pačią Sovietų Sąjungą. Žvilgsnis krypsta ir į dar vieną Baltijos respubliką Latviją; taipgi ir į Armėniją. Kau kurie Baltijos politiniai reformatoriai, įskai-

tant ir patį Borisą Jelciną, tautybių problemas laiko labai svarbiomis ir svarstytinomis. "Ši diena ypatingai svarbi Lietuvai", – pasakęs Vilniaus radijo žurnalistas Virginijus Razmantas.

Pertvarkos siekiant

Toliau straipsnyje primenama, kad Baltijos valstybėse, 1940 m. įjungtose į Sovietų Sąjungą, veikia plačiai žinomos, populiarios tautinės organizacijos, siekiančios atstatyti tų kraštų nepriklausomybes. Estijos ir Latvijos Liaudies frontai ir Lietuvos Sąjūdis tapę opozicinėmis partijomis, planuojančiomis išstatyti savo kandidatus ateinančiuose rinkimuose.

Lietuvos komunistai be Maskvos?

Maskvai nebepaklusni Lietuvos Aukščiausioji taryba esanti remiama komunistų partijos, kurios pirmasis sekretorius Algirdas Brazauskas posėdyje pasisakęs už konstitucijos 6-tojo paragrafo pakeitimą, suteikiantį lygiateisiškumą

SEMANARIO MŪSŲ LIETUVA

"NOSSA LITUÂNIA"

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124
São Paulo - Brasil
Diretor Responsável: VYTAUTAS BACEVIČIUS
Administrador: PETRAS RUKŠYS
Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Metinė prenumerata Brazilijoje: NCz \$ 100,00
Prenumerata paprastu paštu į užsienį: 35 Dol.
Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikon: 60 Dol.
GARBĖS PRENUMERATORIUS NCz \$ 50,00
Užuojaus, Sveikinimai ir Skelbimai (Anúncios) mokami už skilties (Coluna) centimetra: NCz \$ 10,00
Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija talso bei tvarko savo nuožūra.
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.
Čekių, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAVĖNAS ar PETRAS RUKŠYS var

Atskiro numerio kaina NCz \$ 2,00
Į P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.
Į tolimus kraštus 75 Dol.
Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS NCz \$ 200,00

visoms politinėms partijoms. Lietuvos komunistų partija su Gorbačiovu nesutinkanti ir kitais klausimais.

Lietuva pirmaujanti

Pakeitimas "yra mūsų dovana visoms demokratinėms grupėms Sovietų Sąjungoje" — pasakęs Kazimieras Uoka. Sąjūdžio kalbėtojas Vilniuje.

Lietuva, turinti tik 3,6 milijono žmonių, sudaranti nedidelį visų Sovietų Sąjungos gyventojų nuošimtį, jau nuo pat pradžios, kai Gorbačiovas paskelbęs "viešumą", stipriai pasireiškusi kaip savitą kelią pasirenkanti tauta. Šių metų pradžioje Lietuvos Aukščiausioji taryba pareiškusi, kad būsiąs vetuojamas bet koks sąjunginis potvarkis ar įstatas, jei jis kenksias respublikos interesams. Maskva iš savo pusės labai atidžiai stebėjusi tautines apraiškas Lietuvoje ir tyrinėjusi, kiek Sąjūdžio veikla sutampanti su partijos tikslais. Komunistų partijos narių neklusnumas galys turėti pasekmių, įskaitant ir darbo praradimą, baigia savo apžvalgą Jeff Sallot.

Reagavimas?

Kokia Maskvos reakcija bebūtų, Lietuvos konkretūs poslinkiai tautą veda demokratijos linkme. Susitelkę siekiai visų lietuvių širdyse ir mąstysenoje virsta darbais, įsiričiuojančiais ilgoje mūsų tautos kovų ir laimėjimų istorijoje. Snk.

"Tėviškės Žiburiai"

Užtekanti saulė
mato:

žvakė baigia jau sudegti
Didijį Šeštadienį
prie Kristaus kapo.
Greitai bus
PRISIKĖLIMAS...

SUMANYMAI LIETUVOJ

Mielas Broniau Šukevičiau,

Sveikinu Jus, Jūsų artimuosius su Šv. Kalėdomis, Naujaisiais Metais. Leiskite palinkėti sveikatos, laimės. Taip pat linkėjimai lietuviams Brazilijoje.

Šį laišką Jums rašo žmogus, kuris buvo kapitonas jachtos "nikė", su kuria Jums teko plaukti Kauno Mariose, kai prieš kelis metus lankėtės Kaune. Dabar, kai Lietuvai atsirado palankios sąlygos, kyla visų žmonių entuziazmas ir atsiranda galimybės įvairiems užmojams įgyvendinti. Štai trys jachtor iš Lietuvos lankėsi Jungtinėse Amerikos Valstijose, atlikdamos pirmą Lietuvos istorijoje žygį per Atlanto vandenyną. Galima būtų ryžtis ir didesniai kelionei, bet visada iškyla visokių problemų. Priedu raštą, kokius organizavimo klausimus tektų spręsti. Gal galite ką nors patarti? Kaip žinoma, įvairūs prašymai yra labai subtilūs ir prašytojui nemalonūs dalykas. Mano manymu, geriausiai ieškoti suinteresuotų asmenų, kuriems gali rūpėti reklaminiai klausimai ar kas nors panašaus. Nieko daugiau nepažindamas ryžausi kreiptis į Jus. Gal ką nors iš tokių žmonių pažįstate? Gal ką nors pirmas Lietuvos buriuotojų žygis aplink žemę sudomintų?

Lauksiu Jūsų laiško.
1989.11.29

Nuoširdūs linkėjimai
A. Grinevičius

Jachtos kapitonas, navigatorius

P. S.

Žygis į Pietų Ameriką metu numatoma aplankyti:

Rio de Žaneirą
San Paulą (Santus)

Montevideo
Buenos Aires

Galimi ir kiti užėjimai. Kai kuriuos klausimus padės spręsti Lietuvos-Lotynų Amerikos draugija "Alma Latina", įsikūrusi Vilniuje.

ŽYGIO LIETUVA — PIETU AMERIKA ORGANIZACINIAI KLAUSIMAI

Šio žygio tikslas — aplankyti lietuvių bendruomenes įvairiuose kontinentuose, propaguojant lietuvių vienybės idėją atgimstančios Lietuvos sąlygomis, derinant su įvyksiančiomis Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėmis, Taip pat populiarinti buriavimą lietuvių tarpe, turint omenyje, kad Lietuva — pajūrio šalis, turinti išėjimą į visus vandenynus.

Organizuojant šį žygį atsiranda įvairių klausimų, kuriuos būtina išspręsti dar prieš pradėdant žygį. Didelė dalis šių klausimų — materialinio pobūdžio.

Kadangi Lietuva — Pietų Amerika yra vienas iš žygio etapų, atvykus į eilinį uostą Pietų Amerikoje, reikės tam tikro jachtos ir jos įgulos aprūpinimo, prieš leidžiantis į sekantį etapą. Jachtos įgulos maksimalus narių skaičius — 8 žmonės. Šio žmonių skaičiaus aprūpinimą reikėtų planuoti sekantiems 4 mėnesiams (išeinant iš paskutinio aplankyto Pietų Amerikos uosto). Šis aprūpinimas būtų:

1. Dyzelinis kuras varikliui, tepalas
2. Gėlas vanduo
3. Maisto produktai, tinkantys ilgam išlaidavimui (šaldytuvo nėra):
  - a) mėsos konservai, ankštinių, kruopų konservuoti vaisiai, konservuotas pienas ir t.t.;
  - b) rūkyti mėsos gaminiai
  - c) sūriai, sviestas, duona, kiaušiniai, makaronai;
  - d) bulvės, įvairios daržovės vaisiai;
  - e) sultys.
 ir kita.

Esant būtinybei, galima bus nurodyti išvardintų produktų apytikrius kiekius.

Dar vienas klausimas — stovėjimo vietos uostuose ir mokestis už stovėjimą. Gali būti nenumatytų remonto išlaidų.

Tam tikrą atsargą pinigais galima būtų sudaryti, gaunant 8 žmonėms personalinius iškvietimus.

Vienas iš galimų variantų išlaidoms padengti — sponsoriaus, suinteresuoto

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FABRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvás de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-4886

savo gaminių reklama, suradimas.

Jachtos stovėjimas kiekviename uoste numatomas kiek galima trumpesnis (apie savaitę), neorganizuojant išvykų į tolimes vietas.

Jachtos atvykimas į Pietų Ameriką numatomas rugsėjo-spalio mėn. Jis bus patikslintas, priklausomai nuo išėjimo iš Klaipėdos uosto datos.

Smulkesnei informacijai gauti ir ryšiui palaikyti galima rašyti sekanciais adresais:

R. Žilinskas,
Vasiliauskio 29
233000 Kaunas
Lithuania, USSR
Žygio koordinacinės tarybos narys

Jachtos kapitonas

A. Grinevičius
Laisvės al. 76 – 14
233000 Kaunas
Lithuania, USSR
Žygio koordinacinės tarybos narys

M O K S L A S
I R
M E N A S

Clio - senųjų graikų istorijos dievaitė

AUKSINIS AMŽIUS TIKRAI BUVO

Prieš maždaug šešis tūkstančius metų, tikrai egzistavo "Aukšinis Amžius", tai idilinė epoka, kada žmonija gyveno taikoj ir prabangoj. Bet štai atsirado indo-europiečiai, kartu atsinešdami karą, ir žiaurumą. Šita yra tezė amerikietės archeologės, Marija Gimbutas, (mes sakytum: lietuvės archeologės Marijos

Gimbutienės – PG), Kalifornijos universiteto profesorės, jos neseniai išleisto knygoj, "Dievaitės kalba".

Archeologė, kuri praleido 16 metų tyrinėdama archeologines vietas viduržemio Europoj, daugiauaisi Italijoj, Graikijoj ir Jugoslavijoj, tvirtina, kad apie 4500 metų prieš mūsų amžių, būvę išsivysčiusios didelis matriarkalinis civilizacijos, su šventove moteriškų dievaičių ir tuomet nebuvę karų. Matija Gimbutienė, toliau tvirtina: "Tautos šių kultūrų negamindavo ginklų, nei statydavo tvirtovių neprieinamose vietovėse. Bet statydavo puikius sarkofagus ir labai gražias dievaičiam šventyklas; dar statydavo jaukius namus vilose ar miestuose vidutinio dydžio, gamindavo keramiką ir dailias skulptūras. Tai buvo epoka labai pastovi ir kūrybinga, epoka be konfliktų".

Bet atėjo indo-europiečiai, kariautojai ir sugriovė tas senąsias civilizacijas. Dievaičių panteonas-įsikūnijimai gamtos, žemdirbystės ir taikos – buvo pakeisti karo ir žiaurumo dievaičiais. Net senosios taikos dievaitės buvo pakeistos į karo dievaites. Archeologė davė kaip pavyzdį senąją Dievaitę – Paukštį: "Tarp 4300 metų prieš mūsų amžių, šita dievaitė, garbinama Graikijoj, pasikeitė į dievaitę Ateną, su durtuvu ir skydu. Kitos dievaitės pavirto erotinio dėmesio objektu ir tapo nužemintos".

Senoj "deivių civilizacijoj" moteris atlikdavo kunigiškas pareigas ir buvo šeimos galva. Vyrai neturėjo galios ir

užsiimdavo statyba laivų ar namų ir išdirbinėjo įrankius medžioklei ir žuvaliui. Tvirtindama, kad vėlesnės civilizacijos buvo "žemesnio lygio" archeologė priėjo išvados: "Mūsų visuomenė pasidarė patriarkaline ir karinga. Iš indo-europietiško užvaldymo išsivystė asmenys, kaip Stalina ir Hitleris.

(Vertimas iš "Jornal da Tarde"
15/1/90)

TIK DABARTIS MŪSŲ

Tik dabartis priklauso mums. Begalinėje laiko tėkmėje mums priklauso tik toji akimirka, kuria mes džiaugiamės. Praeitis yra istorija, kurios nebegalime pakeisti. Ateities negalima nei išpranašauti, nei numatyti. Bet gi šios dienos veiksmas gali turėti įtaką į būsimą amžinybę, ir individui tai yra tik trumpą akimirka padovanota proga. Naštą, kuri audringą vakarą beviltiškai slegia pečius, gali panaikinti nauja ryto aušra. Tik šios dienos įsipareigojimai yra reikalingi veiksmo ir tik šios akimirkos skausmas privalo būti iškentėtas. Taigi, neverta šiandieną stengtis pakeisti rytojaus dienos naštą, nes tai garantuoja nesėkmę ne tik šiai dienai, bet ir tytojui.

Tonys Wons

Lengva gyventi, prisiderinant prie pasaulio opinijos. Lengva gyventi vienuoje pagal savo paties opiniją. Bet tik didi asmenybė gali gyventi minioje, išlaikydama savo nepriklausomumą ir vienybę.

Emersonas

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

MARAJÓ 1988 HAMILTON
AUTO PEÇAS LTDA.

Peças e Latarias para todas
as marcas de veiculos

Rua Marina, 330 – B. Campestre
Sto. André - 09070 - Tel. 454-3100

VIDEO LIETUVA

Parduodama vaizduostė (video cassette)
VIII LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ šventė 1988 m. Hamiltone, Kanadoj. Kreiptis į šv. Kazimiero parapiją, Rua Juventus 28 - Mooca. Tel. 273-0338

ATENÇÃO

As pessoas interessadas em convidar os seus parentes da Lituânia para o Brasil, desejando fazer carta de chamada, para as maiores informações podem falar com a secretária do Jornal "Mūsų Lietuva", fone: 273.0338.

Rua Juventus, 28 – Pque, da Moóca.
2ª, 3ª e sexta feira das 13 às 17 horas.

KAS TAS DON BOSCO IR SALEZIEČIAI?

Sausio 31 yra kunigo šv. JO— NO BOSKO (itališkai Don Bosco) šventė, sutampanti su jo mirties metinėmis 1888 metais.

Neturėdami čia nei pajėgų, nei prasmės kelti "didelę" Don Bosco šventę, vistik norime priminti sau ir tautiečiams kun. Jono Bosko asmenybę ir besitiesiančius jo darbus. Nes jis... dar gyvas. Ir prisimena, kad "Dievas mus siuntė į pasaulį... dėl kitų".

Čia pasinaudosim keliom mintim, kurios buvo išreikštos ruošiant São Paulo Lietuvių Saleziečių leidinį PETRAS PERKUMAS, kuris buvo atspausdintas saleziečių spaustuvėj "PIO XI", Romoj, 1979 m. Mintys išreikštos kelių asmenų — įvairumas gali būti patrauklesnis. Vieni jų jau išskeliavę į amžinybę, o du — jau po karo vėtrų įstoję į Don Bosco sekėjų eiles Italijoje atsidiariusioj lietuvių, saleziečių gimnazijoje, Castelnuovo Don Bosco miestely, prie Torino. — Redakcija

Don Bosco yra vienas iš populiariausių šių laikų šventųjų. Ypatinga jo paskirtis buvo neturtingos ir apleistos jaunuomenės auklėjimas.

Don Bosco gimė Castelnuove (Šiaurinėj Italijoje) 1815 metais neturtingų ūkininkų šeimoj. Eidamas antruosius metus neteko tėvo. Su dideliu vargu išsimušė į mokslus. Nuo pat mažens geidė padėti neturtingam jaunimui.

Don Bosco — jaunimo apaštalas. Troško būti kunigu. Sakydavo: "Noriu būti jaunimo kunigu. Vaikai nėra blogi; o jei ir yra blogų, tai tik dėl to, kad niekas jais nesirūpina". Buvo išvestas kunigu 1841 metais.

Don Bosco — Oratorių steigėjas (1841 m.)

Oratorija — tai jaunimo židinys, kur vaikai, tinkamai praleisdami laisvą laiką, įgauna tautinį, dorinį ir religinį išauklėjimą.

Don Bosco — Saleziečių įsteigėjas (1859 m.)

Saleziečiai — tai pasaulinio masto organizacija, kur kunigai ir broliukai-koadjutoriai pašvenčia savo gyvenimą ypač jaunimui, kad išaugintų "gerų krikščionių ir dorų piliečių".

Don Bosco — Ir Sėmelių Saleziečių įsteigėjas (1872).

Su šv. Marijos ir Domininkos Mazzarello tarpininkavimu įsteigė šią moterų vienuoliją, kad rūpintųs mergaičių auklėjimu, kaip saleziečiai berniukais.

Don Bosco įkūrė Saleziečių Bendradarbių Sąjungą. Tai trečioji Saleziečių šeimos šaka. Bendradarbiai, gyvendami šeimoje, stengiasi sekti Don Bosco dvasia ir padėti Saleziečiams ypač auklėjimo darbe.

Šv. Jonas Bosco ir mes lietuviai

Šv. Jonas Bosco išsiskyrė su šiuo pasauliu 1888 metais, išgyvenęs 73 metus.

Kas pasaulyje jo vardo nėra girdėjęs? Kas jo paliktaisiais darbais nesigėri it ne-

sistebi?

Net ir sunkiausiomis savo gyvenimo valandomis su šypsena ir nenuilstamai jis dirbo pirmoj vietoj jaunimo dvasine gerovei. Bet jo uolumas Kristaus karalys tės žmonių širdyse plėtimui apėmė ir daug kitų sričių, kur tik artimui dvasinė ar medžiaginė paslauga buvo reikalinga.

Didžiausią savo gyvenimo bei pastangų dalį jis paaukojo labiausiai apleistam neturtingųjų sluogsnių jaunimui, — jį šviesdamas, mokydamas amato ir doros bei krikščioniškojo tobulumo keliais ves-

RECORDAR É VIVER
O MILHOS PRESENTE

FILOSOFIA

SISTEMA NTBC

EVENTOS LITURGOS

INFORMAÇÕES 011-2402

damas. Iš didžiojo jaunimo tėvo ir mokytojo auklėtinių būrių tarpo išėjo berniukų kaip Domininkas Savio, kurį popiežius Pijus XII, 1954 m. birželio mėn. 12 d. paskelbė šventuoju.

Išėjo ir Mikas Magonė, ir Pranas Besucco, ir mūsų Petras Perkumas, ir būriai kitų.

Šv. Jono Bosco dvasios ir darbų tęsėjai yra saleziečiai, kurie šiandien Bažnyčios vienuolių tarpe savo skaičiumi jau spejo užimti trečią vietą.

Panašiu spartumu auga ir antroji šv. Jono Bosco įsteigta Seselių vienuolija — Marijos Kriščiūnų Pagalbos Dukterų Kongregacija.

Šv. Jono Bosco vardas ir darbų atgarsis greit pasiekė ir Šiaurės Europoj esančią Marijos žemę — mūsų Tėvynę Lietuvą, kurios pasiryžėliai sūnūs po I-jo pasaulinio karo gausiais būriais ėmė semtis didžiojo auklėtojo dvasios ir ruošėsi tapti jo darbų tęsėjais savajame krašte. Prieš II-ąjį pasaulinį karą jie jau buvo įsikūrę keliose vietose Lietuvoje ir dirbo įvairiuose kraštuose Saleziečių misijose.

Tačiau raudonasis siaubas, kaip sujaukė ir sugriovė mūsų Tėvynėje klestintį katalikišką gyvenimą, taip suardė ir visus šv. Jono Bosco sūnų planus bei užsimojimus. Lietuvoje išlikusieji saleziečiai, kaip ir kiti uolieji Bažnyčios bei krašto sargyboje likę budėtojai, jau tapo kankiniais arba lėta mirtimi prie to vedami.

Laisvajame pasaulyje esantieji šv. Jono Bosco sūnūs lietuviai, savo brolių kančių ir kraujo akinami, nenuleido rankų, bet ryžosi stoti į darbą — ruošti tremtyje atsidūrusį jaunimą atgimstančio tėvų krašto atstatymui.

(Bus daugiau)

Maskvos viešbučio kambarinė užtiko turistę laistant vazonuose žydinčias gėles.

— Gerbiamoji, malonėkite į vazonėlius nepilti vandens.

— Kodėl? — nustebusi paklausė turistė.

— Surūdys mikrofonai.

Kun. Valerijus Rudzinskas

SUSIMASTYMAI KRYŽIŲ ŽEMĖJE

Eilėraščiai

1989 m.
Rudamina

*Dievo šventoriuje
prakiuro tvoros.
Ir laukia*

*lopytojų...
Sustok, keleivi,
nors mažą akmenį
tvoron įdėki...*

*Burtažodžius šnabždėjo vėjas
ir verpė žiedlapius rasotų rūtų.
Tu, Dieve, kryžium čia stovėjai,
žmogus kad žmogumi dar būtų...*

*Kasdien
prie užrakintų durų
tėviškės bažnyčios
maldas kalbėt
šlubuoja
seni medžiai
apleistame šventoriuj...*

*Tu rymai vienas
buvsioj sodyboj
prie iš šaknų
išrauto krūmo...
Nebėr kam samanas nuskusti
nuo kryžiaus medžio kūno...*

L. Nakrošienė, ŽIEMA LIETUVOJE. Gobelenas

Nuotr. St. Dabkaus

RESERVE O SEU LUGAR NA EXCURSÃO "VILNIUS 90" AGORA

EM 1990, no dia 24 de junho, voaremos rumo a LITUÂNIA para ver

FESTIVAL DE DANÇAS E CANÇÕES

(realizado a cada 5 anos)

e na mesma ocasião visitaremos os parentes.

Informações: CETEMAR — Turismo e Passagens Ltda.

Fone: Dr. Vignola 258-5955

Aleksandras Boguslauskas 241-2831

ŠV. JONO BOSCO ŠVENTĖS PROGA

Žmogus gimsta laikui, o taip pat ir neišskiriamai Amžinybei.

Sausio 31 dieną, prisimenant Šv. Jono Bosco gimtadienį Amžinybei, dera prisiminti tą pačią – sausio 31 dieną mirusį kun. Antaną Perkumą, buvusį Kinijos misionierių, o taip pat, per 33 metus, Venezuelos lietuvių kapelioną.

Su labdaringuoju kunigu Antanu būcina, paminėti, 9 metais jaunesnį jo brolij, šventos atminties Petruką Perkumą, mirusį Italijoje 1937 m. sausio 12 dieną.

Tie du garsūs Žemaitijos sūnūs yra tikrai verti mūsų pagarbaus prisiminimo, už juos pasimeldžiant, o taip pat pasivedant jų užtarimui.

Petro Perkumo, Šventumo Byla, žinoma dabartiniame saleziečių pasaulyje, dabar yra pavesta ypač didesniai lietuvių susidomėjimui ir pasitikėjimui. Mums svarbu yra įvertinti kas sava, kas tautu, gražu, kas šventa.

Kadangi misionieriai ir kunigai, mirę kažkur toli nuo tėvynės ir giminių, lieka dažnai mažiausiai atminti, neužmirštinis yra kun. Kazimieras Patalavičius,

miręs 1983 metais, sausio 17 dieną, Madride, Ispanijoje. Jis yra daug nusipelnęs radijo transliacijomis Lietuvai.

Pagaliau, sausio 30 dieną 1973 m., Romoje mirė Indijos misionierius garsus "statybininkas", kun. Jonas Svirnelis.

Dievo Apvaizdai taip sutvarkant, tiek kun. Jonui Svirneliui (ambulancijoje, jį belydint), tiek trijuose kontinentuose per 58 metus nepakeičiamam draugui ir bendradarbiui, kun. Antanui Perkumui, akis užmerkė šias eilutes rašantis kun. Petras Urbaitis.

Dažnas, pamaldus mirusiųjų atminimas ir jų užtarimui pasivedimas pasitarimus mums visiems ir gyvenime ir amžinybėje.

KPU

Lietuvos Jaunimo Lithuanian Youth
Turizmo Centras Tourist Centre
"Spektras"

Gerbiami tautiečiai,

Jeigu norite pabuvoti Lietuvoje, pamatyti jos nuostabią gamtą, aplankyti Trakų pilį, Kryžių kalną, Gintaro, Vėlinių, Akmenų muziejus, pailsėti prie Lietuvos ežerų ir Baltijos jūros, Jums padės Lietuvos jaunimo-turizmo centras "Spektras".

Jei Jus sudomino kelionė po Lietuvą, parašykite adresu:

USSR 232042
LITHUANIA
VILNIUS
KALVARIJŲ 190-79
NALIVAİKA VILIUS

MOKSLEIVIAI NAGRINĖJA LITERATŪRĄ

Meilė dažnai baigiasi tragiškai, o kartais net ir vedybomis.

Romeo ir Julija yra nelaimingos meilės pavyzdys, kai du žmonės, be tėvų leidimo pabėgę, vienas kitą staiga pamato ir numiršta iš išgąščio.

Vilius Telis buvo priverstas už Šveicarijos laisvę nušauti obuolį nuo savo sūnaus galvos. Tai kodėl jis nešovė į tuos, kurie jam liepė tai daryti?

Hamletas klausė: būti ar nebūti? Jei jis į tą klausimą pats atsakyti negalėjo,

tai kam reikėjo rašyti tokį ilgą veikalą, vien tokio atsakymo ieškant?

Kai dukterys norėjo išvartyti karalių Lyrą, jis turėjo eiti į dykumą. Ar tais laikais net ir karaliai neturėjo senelių namų?

Dideliame viešbutyje nakties metu kilo gaisras. Staigiant sirenoms, sulėkė gaisrinės mašinos, o gatvėje rinkosi smalsuolių minia. Viešbučio svečiai, dauguma apsirengę pažamomis ar vien naktiniais marškiniais, susirūpinę stebėjo gaisro gesinimą. Paskutinis viešbučio svečias, jaunas vyrukas, prisijungė prie minios ir prabilo:

– Nesuprantu, ko tie žmonės taip karščiuojasi. Kai išgirdau gaisro aliarmą, atsikėliau, apsirengiau, surūkiau cigaretę ir tada atsarginiais laiptais nusileidau į apačią.

– Tai kodėl tamsta pamiršai užsimauti kelnes?

Joks žmogus negali tapti didvyriu, nerizikuodamas savo kūnu; niekas negali tapti turtuoliu, nerizikuodamas savo siela.

Warner

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Emilia PETKEVIČIUS	NCz. 50,00
Marija JAKIŪNIENĖ	NCz. 50,00
Juozas VALUTIS	NCz. 50,00
kpt. Juozas ČIUVINSKAS	NCz. 60,00
Irene PETRAITIS	NCz. 50,00
Kazys KAIRYS	NCz. 100,00
Teklė GIRČIENĖ	NCz. 50,00
Albinas BUDREVIČIUS	NCz. 50,00
Elena POJEVODSKIENĖ	NCz. 50,00
Wenceslau JAKOČIŪNAS	NCz. 80,00

Petrukas Perkumas

VIKTORAS ZUBELIS
Domingo, Missa das 9 hs.

CHOPPERIA ALEXCHOPP LTDA.

CHOPP – PIZZA – QUEIJOS – FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS – MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 – Bom Retiro – Tel. 223-2333

Loanilda Alionis
Sandra Mara G. T. Castro
ADVOCADAS
PRAÇA SANTA HELENA, 81 VILA PRUDENTE
TEL.: 914-4950 SÃO PAULO

MŪSŲ ŽINIOS

REFLETINDO SOBRE O PASSADO

Os integrantes do Coral da Comunidade Lituana Católica Romana São José, em virtude do passamento da Sra. Eva Tatarūnienė, ocorrido no dia 13 de Dezembro último, externa a todos os membros da família Tatarūnas, sinceras condolências.

Ao mesmo tempo, queremos parabenizar nosso maestro Sr. Viktoras Tatarūnas, pela passagem de seu aniversário que acontecerá no dia 23 do corrente mês. A ele nossos votos de paz, saúde e felicidade, e que Deus seja, como sempre foi, uma presença constante em sua vida.

Em fins de Novembro último encerrou-se mais um ano letivo de nosso curso do idioma lituano, com apoio de Brazilijos Lietuvių Bendruomenė.

As aulas transcorreram normalmente durante todo o ano, sempre às segundas-feiras, com boa afluência de pessoas que se interessam pelo estudo do idioma não só de nossos ancestrais mas nosso também, o que de fato é muito relevante.

Aproveitamos essa oportunidade para agradecer à nossa mestra Sra. Lucija Butrimavičienė o apoio recebido, enaltecendo sua abnegação, elevando sobremaneira nossa "lietuvybė".

A você Lucija e familiares nosso reconhecimento e gratidão, desejando-lhes um Feliz Natal e Próspero Ano Novo.

Comunicamos ainda, que para o ano vindouro, deveremos prosseguir com as aulas. Aguardem.

Dos alunos

Da Comunidade Lituano-Brasileira

NOVA DÉCADA — RECOMEÇOS

Recém chegado o Ano Novo ainda nos encontramos a meditar sobre o que ocorreu no agitado ano de 1989.

As alterações foram marcantes no cenário político mundial. Vimos uma série de nações, coagidas pelo sistema do "partido único" estrangeiro e opressor, serem submetidas suas Soberanias nas mais humilhantes condições. Entretanto, esforçam-se com o devido vagar a fim de escolher e delinear seus próprios destinos participando em nível de igualdade e inseridas definitivamente nas atividades da grande família que é a Comunidade Internacional.

Lamenta-se que ainda no mundo aconteçam fatos estarrecedores como aqueles ocorridos na Romênia. Não pelo fato de ação de "baderneiros", como queria assim classificar Ceaucescu, fundamentado no exercício de um governo corrupto, impiedoso e cruel.

Pela sede de autoridade desmedida, problema pelo qual o sagrado princípio do exercício administrativo de Poder sofre em razão de mãos criminosas, esse "chefe" levou à miséria toda uma nação, em vista de que, como se sabe, sua mansão portava simplesmente, torneiras fundidas em ouro (por quê não? ...) Daí é possível ter-se, ao menos, uma singela impressão do quanto Ceaucescu "amava" sua nação e "governava" para seu povo.

Por outro lado, revoluções e mortes jamais significaram exemplos de entendimento e paz para o mundo. Ao contrário, tais atitudes somente agravam o já complexo relacionamento no âmbito da Comunidade Internacional, pelo simples motivo que também os princípios cristãos são muitas das vezes relegados a planos posteriores. Há de se repudiar, também, "julgamentos" realizados às escondidas, nos quais o acusado se vê privado em utilizar-se de ampla e irrestrita defesa. As constituições soberanas, na maioria dos países, pugnam pelo julgamento de seus Presidentes, onde se culmina no máximo, quando condenado, apenamento ao regime de reclusão. Em caso de crime praticado pelo Presidente da República, a Soberania dispõe de todo um aparato operacional, compreendido pela lei (Corpus Omnis Juris — corpo de todo o direito — assim

milenarmente denominado respectivo fenômeno pelo jurista romano Tito Lívio) e pela administração da Justiça (desde o Magistrado passando aos auxiliares e serventuários). Por isso é que é Soberania.

Reprovável sob todos os aspectos que, uma Soberania portadora de "intuito democrático" utilize seu exército invadindo território de outra Soberania, apenas para restaurar o "statu quo anta" em face de um Presidente que, segundo consta possa se envolver com tráfico de drogas, apenas para citar. Ora para tanto a Soberania invasora deveria reconhecer a existência do Poder Judiciário atuante, utilizando os meios legais e cabíveis para um eventual pedido de extradição, para com a Soberania invadida. Vê-se ainda ingerências, interferências que nada trazem de proveito.

Iniciada nova década, auguramos os melhores votos de prosperidade, paz e Justiça para todos.

Adilson Puodžiūnas

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIKALINA NEMICKIENĖ mirė širdies priepuoliu savo namuose, šių metų sausio 16 d.

Gimė Anykščiūose 1901 metais, bepos 14 dieną. Atvyko į Braziliją 1927 metais. Kurį laiką gyveno Barretos mieste — Frigorífico Anglo. Paskui persikėlė į S. Paulo Jd. Cachoeira.

Nuliūdime paliko dvi dukteris Oną ir Stasę, žentą Stasį Makušką bei anūkus Eduardą ir Elizabeth.

Palaidota Cemitério da Paz, Morumbi.

Mikalina Nemickienė buvo uoli "ML" skaitytoja.

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATA, GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V. ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

KALBĖK LIETUVIŠKAI!

CURSO LITUANO - Fone: 273-0338

MŪSŲ ŽINIOS

ATVYKSTA PLB-NĖS PIRMININKAS

Vasario 16-tosios šventei (kuri nuke-liama į 18-tą, sekmadienį) atvyksta dr. Vytautas Bieliauskas, Cincinnati, Ohio, Xavier universiteto psichologijos depar-tamento profesorius, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, su žmona p. Danute.

Atskrenda iš Cincinnati, JAV, Trans World Airlines Kompanijos lėktuvu, per Buenos Aires (10.II), Montevideo (14.II), São Paulo (18.II, sekmadienį, rytą); paskui pasuks į Rio (23.II) ir, 24.II, namo.

"VOLUNGÉ" PRANEŠA

ATENÇÃO, ATENÇÃO

Informação Interessante.

O coral "Volungé" voltará à ativa no dia 04 de fevereiro de 1990, às 17:00 hs. na sala nº 04 da Ramové para uma reunião onde serão resolvidos dias e horários de ensaios. Esperamos a presença de todos. Maiores informações com Márcia Pavilioniš no telefone: 272-8479.

Ačiū
Iki Pasimatymo.

PAS KUN. BENDORAITĮ

LILIAN MIKALKÉNAITÉ, sausio 18 d. išskrido į Porto Velho, Rondonia, iš ten važiuos autobusu į Guajará-Mirim, persikels per Mamoré upę į Bolivi-jos pusę, kur gyvena kun. Bendoraitis. Pas kun. Bendoraitį žada pabūti apie mėnesį laiko.

MANAUS, AM.

Salezietis misijonierius kun. Kazimie-ras Bėkšta, 40 metų dirbantis tarp įvai-rių indėnų genčių, šiuo metu kompiu-terio pagalba rengia Yanomani kalbos žodyną iš 50.000 kartotekos lapelių, kuriuos yra surinkęs. Tuo pačiu vis pa-pildo magnetofono įrašus su pasakoji-mais iš legendų ir papročių, nes jį aplan-ka ar jis sutinka įvairius indėnus. Ypa-tingai domimasi kultūriniu lobiu, kurį saugoja "pajės" (seniūnai-burtininkai). Désto CENESC moklinėje įstaigoje kultūrinę antropologiją ir kitus kursus.

Amazonijos sostinėje gyvena ir dirba dar Kazimieras Bilevičius su šeima, ki-leş iš São Paulo.

PARDUODAME
AUTOMOBILIAMS
LIPINĖLIUS
VĖLIAVĖLES
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOJ

PORTO VELHO, RO

Dr. Vytautas Kiaušas, kilęs iš Australijos, jau 14 m. dirba Brazilijoje. Kurį laiką buvo kun. dr. Bendoraičio ligoninėje Guajara-Mirim, vėliau atliko dviejų me-tų stažą Projeto Esperança ligoninėje Santarém, įsteigė pirmąją Rondonijos kraujo banką Porto Velho, 7 mėn. dirbo tarp raupsuotų, buvo paskirtas dar į Cos-ta Marques ir Vila Nova, RO. 1989 m. ga-le įsteigė Šv. Kazimiero draugiją, kurios tikslas yra rūpintis gatvės vaikais, ku-riems trūksta religinio ir iš vis auklėjimo bei globos. Draugijos būstinė – dr. Kiau-šo namai. Kaip gydytojas dirba Caladi-nho ambulatorijoje miesto pakraštyje.

GUAYARAMERIN, BOLIVIJA

Kun. dr. Bendoraitis platina vaikų li-goninės pastatus, kad būtų galima geriau aptarnauti apylinkės gyventojus. Per penkeris metus jau pastebimas sumažė-jęs vaikų mirtingumas. Kas rytą ligoni-nės pastogėje pusryčius pavalgo 150 vai-kučių. Norėtų ir kaip nors globoti 300 miesto našlaičių. Kun. Bendoraitis kas sekmadienį dalyvauja Pasaulio lietuvių radijo mėgėjų tinkle (Lietuvos laiku 17-18 val., 28.444 banga). Šiuo metu jo talkininkė ses. Ksavera lankosi JAV, o iš São Paulo keliom savaitėm sausio 19 atvyko Lilian Mikalkénaitė. Šiais metais kun. Bendoraitį tikisi aplankyti 11 asmenų grupė iš Lietuvos – gydyto-jai ir žurnalistai.

RIO DE JANEIRO, RJ.

Antano ir Luizos Gaulių sūnūs Ricar-do ir Luiz Antonio turi nuosavą bendro-vę, kuri gamina spalvingus marškinėlius. Reklamai gegužės mėn. pradėjo spaus-dinti leidinį "Adventure", kurio išėjo jau trys numeriai – apie Karibų jūrą, Rio ir Australiją, atspausdinti dėdės Ka-zimiero Gaulios spaustuvėje KAGE.

JOINVILLE, SC.

Televizija rodė reportažą apie Santa

Catarinos valstijos kaimelį, kuriame nuo seno gyvena lietuviai. Žiūrovai buvo su-pažindinti su jų tautiniais rūbais, šokiais, rankdarbiais.

"ALMA LATINA" DRAUGIJA

Lietuvos sostinėje, Vilniuje, įkurta Lietuvos-Lotynų Amerikos kultūrinė draugija, kuri pavadinta Alma Latina. Draugijos branduolį sudaro lietuvių emi-grantų vaikai, gimę Lotynų Amerikoje ir grįžę gyventi į Lietuvą. Be to, į šią draugiją įeina ir tie Lietuvos žmonės, kurie domisi Lotynų Amerikos tautų kalbomis, kultūra, gyvenimu ir t.t. Taigi "Alma Latina" nariais yra įvairių specialybių žmonės: inžinieriai, ekono-mistai, mokslininkai, menininkai, kultū-ros veikėjai ir kt.

Draugijos tikslas – užmegzti ryšius su Lotynų Amerikos lietuvių bendruo-menėmis ar įvairiomis įstaigomis, suin-teresuotomis kultūriniu, ekonominiu ar moksliniu bendradarbiavimu.

Iš savo pusės mes pasižadame Lietu-voje per spaudą, radiją, televiziją propa-guoti Lotynų Amerikos šalių mokslo, kultūros, technikos ir ekonomikos pa-siekimus, organizuoti parodas, susitiki-mus ir t.t. Todėl kreipiamės į Jus ar ki-tus žmones ir kviečiame bendradarbiau-ti. Tuo pačiu pabrėžiame, kad mūsų veikla nesusijusi nei su politika, nei su ideologija.

Būsime dėkingi, jei parodysite norą palaikyti ryšius ar atsiųsite pasiūlymų bei pageidavimų.

Dėkojame už dėmesį ir laukiame grei-to atsakymo.

Lietuvos-Lotynų Amerikos draugijos "Alma Latina" taryba

Mūsų adresas:
232040 Lietuvos TSR
VILNIUS, Žirgo g-vė 1-1
P. J. Žilinskas

ŽODYNAS

DICIONÁRIO

PORTUGUÊS LITUANO

LITUANO PORTUGUÊS

SEGUNDA EDIÇÃO

MŪSŲ LIETUVA